

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ МОЛОДІ ТА СПОРТУ
ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАХІДНОЇ ПАРАНИ (БРАЗИЛІЯ)
ЛИТОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СПОРТУ
ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я
НАСЕЛЕННЯ «СПОРТ ДЛЯ ВСІХ»

ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Матеріали XIV Міжнародної
науково-практичної конференції
(10–11 травня 2024 року)

За загальною редакцією Любові ЧЕХОВСЬКОЇ

Львів
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2024

УДК 338.48-6:7/8

КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
І НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

(на прикладі Сарненського педагогічного
фахового коледжу РДГУ)

Віталій Жабчик

*Відокремлений структурний підрозділ «Сарненський педагогічний
фаховий коледж Рівненського державного гуманітарного
університету», м. Сарни, Україна*

Актуальність. У сучасних умовах розбудови Української держави особливого значення й актуальності набуває проблема патріотичного виховання учнівської та студентської молоді [3]. У світі національного й культурного відродження України туризм і краєзнавство набувають особливого значення. Відбувається повернення суспільства до пріоритету загальнолюдських цінностей. З'являється прагнення знати й розуміти історію своєї країни, її героїчні та трагічні сторінки, особливості її природи. Зростає наша національна свідомість, гордість за свій народ і його історичне минуле [4].

Мета дослідження – розкрити зміст краєзнавчо-туристичної діяльності й національно-патріотичного виховання здобувачів освіти коледжу.

Результати дослідження. Тепер в Україні значна увага приділяється розвитку сфери туризму. Її дедалі частіше практикують як сферу економічної діяльності, здатну давати прибуток, впливати на економічний стан міст, областей, регіонів. На тлі активного розвитку туризму як сфери бізнесу несправедливо позбавлені уваги не менш важливі інші його грані. Знизилася увага до туризму як сфери педагогічної, виховної діяльності, патріотичного виховання молоді, активного відпочинку, корисного проведення дозвілля громадян України [1,

с.10]. Потреба розвитку спортивно-оздоровчого туризму вимагає нового ставлення до цієї проблеми.

Краєзнавчо-туристичну роботу в коледжі здійснюють у таких напрямках: навчальна діяльність коледжу, передбачена навчальними планами відповідно до профілю освітнього закладу; позанавчальна діяльність, що визначають планами виховної роботи педагогічного колективу коледжу.

Різноманітні її форми забезпечують комплексний характер туристично-краєзнавчої діяльності в навчанні, вихованні й оздоровленні студентів, у ній закладені широкі можливості для творчої самодіяльності: спортивної, наукової, художньої, технічної, соціальної та педагогічної [2, с.10].

Навчальну краєзнавчо-туристичну діяльність здобувачів освіти здійснюють на навчальних заняттях з предмета «Туризм і турпохід» на спеціальності 014 «Середня освіта (Фізична культура)».

Цей вид краєзнавчо-туристичної діяльності передбачає вивчення здобувачами освіти теорії та методики навчання основ туризму, оволодіння технічними прийомами, формування професійно-педагогічних умінь і навичок, потрібних майбутнім педагогам для організації навчальної та фізкультурно-оздоровчої роботи з туризму в ЗЗСО.

Значну увагу в системі виховної роботи в коледжі приділяють розвиткові позанавчальної краєзнавчо-туристичної роботи, а саме гуртку «Туристичний».

Робота гуртка спрямована на ознайомлення здобувачів освіти з історичними й культурними пам'ятками Батьківщини. Для цього проводять екскурсії в історичні куточки України, зокрема до Києва, Львова, Луцька, Умані, Канева, Колодяжного, Острога, Берестечка, Пересопниці та ін. Крім того, Сарненщина підтримує партнерські стосунки з містами-побратимами за кордоном: м. Гміна Длуголенка, м. Новий Двір Гданський і м. Вроцлав (Республіка Польща). Міжнародні ознайомчі візити

груп викладачів і студентів сприяють зближенню культур країн, розширенню інформаційного простору й формуванню молодого європейського покоління.

Збагаченню теоретичних знань, розвитку практичних умінь і навичок з туризму сприяє участь студентів у роботі туристичного гуртка. Окрім удосконалення фізичної підготовки, студенти на заняттях гуртка вчаться користуватися туристичною картою і компасом, вести щоденник походу, складати легенду маршруту, в'язати туристські вузли, користуватися туристським спорядженням, долати природні перешкоди. Навчання молоді в туристичному гуртку сприяє їх цивільному й духовному розвитку, формуванню професійно значущих навичок.

Великий інтерес у студентів коледжу викликає організація, підготовка й проведення туристичних походів. Помилковою є думка окремих педагогів, що замість походів можна проводити екскурсії, які цілком замінять походи і матимуть такий самий результат. Ми на власному досвіді переконалися, що тільки похід як самостійна комплексна форма практичної діяльності, що обов'язково містить і краєзнавство, і екскурсії (без екскурсій і спостережень похід немислимий), дає змогу одночасно досягати всіх цілей, які загалом ставлять перед туристсько-краєзнавчою діяльністю. З великим інтересом студенти беруть участь у краєзнавчих і туристичних походах різними районами Рівненщини: о. Біле, о. Селянське, р. Случ, р. Горинь, Соколіні гори (Надслучанська Швейцарія), місцями бойових дій, що відбувалися на території Сарненщини під час Другої світової війни.

Екскурсії, що проводяться для студентів, вимагають від керівників ретельної попередньої підготовки і вмілого їх проведення. Вони мають великі дидактичні переваги над лекціями й відзначаються високою педагогічною й виховною ефективністю. Багаторічний досвід організації та проведення екскурсій

засвідчує їх величезну роль у навчальному процесі. Експерсії на природу мають велике значення для виховання в здобувачів освіти почуття патріотизму й національної свідомості: тут у всій повноті розкривається чарівність і різноманіття рідної України.

Висновок. Отже, краєзнавчі експерсії і походи є важливою формою патріотичної роботи серед молоді.

Список використаних джерел

1. Дехтяр В. Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму : навч. посіб. Київ : Наук. світ, 2003. 203 с.
2. Грабовський Ю. А., Скалій О. В., Скалій Т. В. Спортивний туризм. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008. 304 с.
3. Про національно-патріотичне виховання : наказ Президента України від 13.04.2016р. № 429.
4. Про затвердження плану заходів щодо посилення національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді : наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2014 № 1232.

УДК 005.934.5:338.483.13:392.72

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ: ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «КРАФТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ»

Марія Паска, Наталія Петришин

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського м. Львів, Україна*

Актуальність. На сьогодні дуже стрімко розвивається тренд виробництва «крафтової» харчової продукції (м'ясні делікатеси й крафтові ковбаси, крафтові сири, пиво, крафтове морозиво, шоколад тощо) та має не лише економічний, але й соціальний ефект для Львівщини і нашої країни загалом. Таке